

УДК 633.11:631.559

Золотухіна З. В., канд. с.-г. наук, старший викладач кафедри рослинництва

Таврійський державний агротехнологічний університет

e-mail: zoyazolotuhina@mail.ru

ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ВИСОКОІНТЕНСИВНИХ СОРТІВ – ДВОРУЧОК ПШЕНИЦІ В ПІВДЕННОМУ СТЕПУ УКРАЇНИ

Створення високопродуктивних сортів пшениці зі слабо вираженою фотоперіодичною чутливістю і короткою стадією яровизації сприяє активному весняному відростанню рослин, що, в свою чергу, забезпечує добре використання води та інтенсивне формування біологічного врожаю. Таким вимогам відповідають сорти п'ятого покоління, які володіють подвійною фізіологією, так звані сорти-дворучки.

Метою дослідження було встановлення продуктивності нових високоінтенсивних сортів-дворучок пшениці в умовах Південного Степу України.

Польові дослід виконано впродовж 2014–2016 рр. у стаціонарній польовій сівоzmіні ННВЦ ТДАТУ Мелітопольського району Запорізької області. Для дослідження використано сорти-дворучки пшениці Шестопалівка (контроль), Магістраль, Шпалівка, Сталева та Озерна. Повторність досліду чотириразова. Використовували інтегровану енергозберігаючу технологію вирощування зернових культур у Південному Степу України. Попередник – чорний пар. Погодні умови в цілому були сприятливі для росту і розвитку рослин пшениці.

Серед досліджуваних сортів найвищу польову схожість сформували рослини сортів Озерна та Шестопалівка, а найнижчу – сортів Магістраль та Сталева, у яких даний показник був відпо-

відно на 13,4 та 17,2 % (абс.) нижче порівняно з контролем. За стійкістю проти несприятливих умов перезимівлі суттєвої різниці між досліджуваними сортами виявлено не було, окрім сорту Сталева, у якого показник зимостійкості був на 6,8 % (абс.) вище, ніж у контролі.

Для усіх досліджуваних сортів максимум площі листової поверхні припадав на генеративний період розвитку (фаза колосіння). Найбільшу асимілюючу поверхню за період вегетації сформував сорт Озерна, максимальна площа листків у якого була на 43 % більшою, порівняно з контрольним варіантом. Найменшим цей показник був відмічений для сорту Сталева, у якого площа листової поверхні була на 17 % менше порівняно з контролем.

В середньому за досліджуваний період вегетації найвище значення ЧПФ спостерігалось у сорту Шпалівка, у якого даний показник був на 13–46 % вищим ніж у інших сортів.

За величиною біологічної врожайності було виділено сорти Шестопалівка та Шпалівка, у яких величина врожаю була на 7–17 % вищою порівняно з іншими сортами. Усі досліджувані сорти сформували високоякісне зерно, яке відповідає вимогам продовольчої групи А. Однак за сукупністю показників якості до II класу було віднесено сорти Магістраль та Шпалівка, а до III класу – Шестопалівка, Сталева і Озерна.

УДК 632.57:633.1:633.31(477.72)

Зоріна Г. Г., аспірант

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

e-mail: annazorin@mail.ru

АНАЛІЗ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ КАТІОННО-АНІОННОГО СКЛАДУ ІНГУЛЕЦЬКОЇ ТА ДНІПРОВСЬКОЇ ЗРОШУВАЛЬНОЇ ВОДИ З ЗАСТОСУВАННЯМ МЕТОДУ КЛАСТЕРНОГО АНАЛІЗУ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОГРАМНОМУ КОМПЛЕКСІ STATISTICA

Вода є одним з найбільш важливих і дефіцитних ресурсів для сільськогосподарського виробництва в посушливих районах. Одним з основних джерел зрошення меліорованих угідь Півдня України є система зрошувальних вод р. Інгулець, що характеризується нестабільними гідрологічним та гідрохімічним режимами, та р. Дніпро, в якій останнім часом збільшилося забруднення вод токсикантами. Скидання промислових вод значно підвищує мінералізацію та погіршує хімічний склад води, тому, дослі-

дження в сфері аналізу та динаміки мінералізованого складу інгулецької та дніпровських зрошувальної води для подальшого використання цих знань у практиці агропродовольства є дуже актуальним на сьогоднішній день.

За результатами наших досліджень доведено ефективність методів кластерного аналізу, що впроваджені в програмі *Statistica 6.1*, на прикладі кластеризації показників катіонно-аніонного складу інгулецької та дніпровської води, що були отримані в лабораторії зрошення